

اقتصاد بین‌الملل

رشد ۳۹ درصدی تولید فولاد ایران در نخستین ماه ۲۰۲۴

تولید فولاد ایران در نخستین ماه سال ۲۰۲۴ میلادی با رشد ۳۹ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل به ۲٫۶ میلیون تن رسید. به گزارش «ایران اقتصادی»، انجمن جهانی آهن و فولاد در جدیدترین گزارش خود از افزایش ۳۹ درصدی تولید فولاد ایران در نخستین ماه سال جاری میلادی خبر داد. تولید فولاد ایران در ژانویه ۲۰۲۳ بالغ بر ۱٫۸۷ میلیون تن بود. این رقم در ژانویه امسال به ۲٫۶ میلیون تن افزایش یافته است. بر اساس این گزارش تولید فولاد جهان در نخستین ماه سال جاری میلادی با کاهش ۱٫۶ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل مواجه شده و به ۱۴۸ میلیون تن رسیده است. ایران با تولید ۲٫۶ میلیون تنی، نهمین تولیدکننده بزرگ فولاد در ژانویه ۲۰۲۴ شده است. چین با تولید ۷۷ میلیون تنی در جایگاه نخست و هند با ۱۲٫۵ میلیون تن و ژاپن با ۷٫۳ میلیون تن در رتبه‌های دوم و سوم از این نظر قرار گرفته‌اند. رشد ۳۹ درصدی تولید فولاد ایران در نخستین ماه سال جاری میلادی در حالی است که در سال ۲۰۲۳ نیز تولید فولاد ایران حدود ۲ درصد افزایش یافته و به بیش از ۳۱ میلیون تن رسیده بود.

بانک آسیایی

ادغام اقتصادی در آسیا و اقیانوسیه

بر اساس گزارشی که بانک توسعه آسیایی (ADB) منتشر کرده، ادغام اقتصادی در آسیا-اقیانوسیه از نظر زنجیره ارزش منطقه‌ای و یکپارچگی اجتماعی به اتحادیه اروپا (EU) نزدیک است. به گزارش «ایران اقتصادی»،

داده‌های ادغام اقتصادی آسیا در سال ۲۰۲۴ میلادی نشان می‌دهد که بر اساس شاخص همکاری و یکپارچگی منطقه‌ای آسیا و اقیانوسیه، این منطقه در زنجیره ارزش منطقه‌ای، همراه با مردم و یکپارچگی اجتماعی، یکپارچگی قابل مقایسه با اتحادیه اروپا را نشان می‌دهد. در این گزارش آمده است مهم‌ترین پیشرفت در بعد فناوری و اتصال دیجیتال آسیا و اقیانوسیه مشاهده شده که ناشی از اتخاذ سیاست‌های تحول دیجیتال توسط بسیاری از اقتصادهاست که سرعت آن در طول همه‌گیری بیماری کرونا (کووید-۱۹) افزایش یافت. بر اساس گزارش بانک توسعه آسیایی، ادغام منطقه‌ای به حائلی مهم در برابر شوک‌های جهانی تبدیل شده و به کاهش اثرات منفی آنها کمک کرده است. در این گزارش ذکر شده است، در حالی که افزایش حمایت‌گرایی و خطرات تجزیه جهانی چالش‌های اقتصادی را تشدید می‌کند، افزایش همکاری و سرمایه‌گذاری در این ارتباط می‌تواند انعطاف‌پذیری اقتصادی را تقویت کرده و منافع متقابل را فراهم کند. طبق گزارش ایسنا، در این بیانیه آمده است که گفت‌وگوی نزدیک‌تر و بحث در مورد سیاست‌های منطقه‌ای به اقتصادهای آسیایی کمک می‌کند تا با چالش‌ها و خطرات آسیب‌پذیری زنجیره تأمین و تغییرات آب‌وهوایی مقابله کنند.

بیکاری

کاهش ۱۵ درصدی فرصت‌های شغلی در انگلیس

داده‌های سایت کارایی بریتانیا (آدزونسا) نشان می‌دهد که فرصت‌های شغلی در بریتانیا طی ماه ژانویه ۱۵ درصد کاهش یافته است. به گزارش «ایران اقتصادی»، داده‌های استخدام این سایت کارایی نشان داد که کارفرمایان بریتانیایی در ماه گذشته کمترین تعداد شغل را در نزدیک به سه سال اخیر اعلام کردند که این تعداد نسبت به سال گذشته ۱۵ درصد کاهش یافته و به نشانه‌هایی مبنی بر سرد شدن بازار کار افزوده است. هفته گذشته، اندرو بیلی، رئیس بانک مرکزی انگلستان، با وجود ورود اقتصاد به رکود کم عمق در نیمه دوم سال گذشته، از آنچه به عنوان «اشتغال کامل» توصیف کرده است (با نرخ رسمی بیکاری ۳٫۸ درصد) استقبال کرد. با این حال، بانک مرکزی می‌خواهد شاهد کاهش رشد دستمزدها از نرخ‌های بیش از ۶ درصد باشد تا بر تورم فشار نزولی وارد کند، توری می‌دهد که همچنان دو برابر هدفش است.

کاهش فرصت‌های شغلی، نشانه بالقوه‌ای است که بیان می‌کند کارفرمایان نسبت به پیامدهای فوری همه‌گیری کووید-۱۹، زمانی که تعداد مشاغل خالی به بیش از ۱٫۳ میلیون نفر و به اوج خود رسید، آسان‌تر نیروی کار استخدام می‌کنند. آدزونسا گفت: بر اساس تجزیه و تحلیل بیش از یک هزار منبع آنلاین در بریتانیا، ۸۶۷ هزار و ۴۳۶ شغل در ماه ژانویه آگهی شده است که کمترین رقم از ماه آوریل ۲۰۲۱ محسوب می‌شود و نسبت به بیش از یک میلیون شغل سال قبل از آن است. اندرو هانتز، یکی از بنیانگذاران آدزونسا گفت: ژانویه ۲۰۲۴ ثابت کرده است که در سال‌های اخیر یکی از سخت‌ترین شروع‌های سال برای افراد جویای شغل بوده است، زیرا شرکت‌ها همچنان به برنامه‌های استخدامی خود ادامه می‌دهند. تعداد افراد جویای کار در هر شغل آگهی شده از رقم ۱٫۴۸ در سال قبل به ۱٫۸۱ افزایش یافته است. هانتز اظهار کرد: داده‌های اولیه برای ماه فوریه نشان می‌دهد که تعداد مشاغل خالی در حال تثبیت است. داده‌های قبلی مشاغل خالی دفتر آمار ملی نشان می‌دهد که ۱۸ درصد کاهش سالانه مشاغل خالی برای سه ماه منتهی به پایان ژانویه ثبت شده است. طبق گزارش ایسنا، آدزونسا اعلام کرد که میانگین حقوق اولیه که کارفرمایان فقط برای نیمی از مشاغل آگهی شده منتشر کردند ۳۸ هزار و ۱۶۸ پوند (۴۵۰ هزار دلار) بود که ۲۰ درصد بیشتر از سال قبل است.

عکس: ایسنا

در گفت‌وگو با یک کارشناس امور مالیاتی مطرح شد

مالیات‌ستانی از دانه‌درشت‌ها به جای مشاغل خرد

گفت‌وگو

زینب صفری

روزنامه نگار

یکی از پایه‌های مالیاتی مهم کشور، مالیات بر درآمد مشاغل یا مالیات بر درآمد حاصل از کسب‌وکار اشخاص حقیقی است که بر اساس آن درآمدی که شخص حقیقی از طریق اشتغال به مشاغل تحصیل می‌کند، پس از کسر معافیت‌ها، هزینه‌ها و استهلاکات مشمول این نوع مالیات می‌شود.

این نوع مالیات را افرادی پرداخت می‌کنند که اصطلاحاً به آنها کسبه، اصناف، پیشه‌وران و صنعتگران گفته می‌شود. همچنین سایر افرادی که به صورت شخص حقیقی بابت درآمد حاصل از اشتغال به طور انفرادی یا با مشارکت مدنی فعالیت می‌کنند نیز مشمول این نوع مالیات می‌شوند. در ایران درآمدی که شخص حقیقی از طریق اشتغال به مشاغل یا به عناوین دیگر غیر از مشمول این نوع مالیات می‌شود. پس از کسر معافیت‌های مقرر در این قانون مشمول مالیات بر درآمد مشاغل می‌شود. مبنای محاسبه مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی، ماده ۱۰۱ قانون مالیات‌های مستقیم است. طبق این ماده، درآمد سالانه مشمول مالیات بر درآمد مشاغل این فصل که اظهارنامه مالیاتی خود را طبق مقررات در موعد مقرر تسلیم کرده‌اند تا میزان معافیت موضوع ماده ۸۴ این قانون، از پرداخت مالیات معاف و مازاد آن به نرخ‌های مذکور در ماده ۱۳۱ این قانون مشمول مالیات خواهد بود. شرط تسلیم اظهارنامه برای استفاده از معافیت فوق نسبت به عملکرد سال ۱۳۸۲ به بعد جاری است. به همین دلیل و برای بررسی بیشتر موضوع مالیات بر اصناف و مشاغل به سراغ مونا توسلی، کارشناس امور مالیاتی رفتیم تا در خصوص آخرین وضعیت این پایه مالیاتی جويا شویم.

● در خصوص آخرین نرخ مالیات بر درآمد صاحبان مشاغل بفرمایید به چه میزان تعیین شده است؟

بر اساس مفاد ماده ۱۳۱ قانون مالیات‌های مستقیم، مالیات صاحبان مشاغل به صورت پلکانی محاسبه می‌شود. مالیات مشاغل برای اشخاص حقیقی از عملکرد سال ۱۴۰۱ و بعد از آن تا ۲ میلیارد ریال درآمد مشمول مالیات سالانه به نرخ ۵ درصد است. نسبت به مازاد ۲ میلیارد ریال تا میزان ۴ میلیارد ریال درآمد مشمول مالیات سالانه به نرخ ۲۰ درصد و نسبت به مازاد ۴ میلیارد ریال مشمول مالیات سالانه به نرخ ۲۵ درصد محاسبه می‌شود.

با توجه به ماده ۹۵ قانون مالیات‌های مستقیم، صاحبان مشاغل و اصناف باید دفاتر یا اسناد و مدارک خود را با رعایت اصول و ضوابط مربوط به تنظیم دفاتر تجاری نگهداری کرده و اظهارنامه مالیاتی خود را بر اساس آنها برای تشخیص درآمد مشمول مالیات تنظیم کنند.

● سهم مالیات اصناف از درآمدهای مالیاتی چقدر است؟

به‌رغم اینکه این پایه به لحاظ تعداد مؤدیان دارای بیشترین مؤدی مالیاتی است، اما از نظر تأمین درآمد، پایه مالیات بر درآمد مشاغل سهم بالایی از مالیات‌های وصولی سازمان امور مالیاتی ندارد. بر این اساس متوسط مالیات مشاغل و اصناف در سال گذشته معادل ۲٫۶ میلیون تومان و در سال جاری حدود ۵ میلیون تومان برآورد شده است. همچنین مالیات بیش از ۵۰ درصد مشاغل برای عملکرد سال ۱۴۰۱ صفر بوده است. بنابراین در حالی برخی اصناف از میزان مالیات پرداختی خود گلایه دارند که کل مالیات ایشان از جمع درآمدهای

مالیاتی کمتر از ۵ درصد است. بیش از ۵۰ درصد مالیات اصناف و مشاغل صفر مطلق است، ولی سهم آنان از مالیات کل کشور کمتر از ۵ درصد است. با این حال حدود یک درصد اصناف و مشاغل، ۵۰ درصد مالیات این حوزه را می‌پردازند که این آمار حاکی از این است که رویکرد نظام مالیاتی مالیات‌ستانی از دانه‌درشت‌ها بوده است.

سازمان امور مالیاتی بجد مالیات‌ستانی از این دانه‌درشت‌ها را پیگیری می‌کند چون صحیح نیست در وضعیت فعلی کارمندان بیشتر از طلا فروشان، وکلای پزشکان و دیگر اقشار پر درآمد مالیات بپردازند.

● دولت و سازمان امور مالیاتی برای تسهیل پرداخت مالیات اصناف و مشاغل چه اقداماتی کرده است؟

افزایش سقف معافیت مالیات اصناف، اعمال تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم، استقرار میزهای خدمت، بهره‌گیری از ضرایب کاهش مالیات بر ارزش افزوده و بهره‌گیری از ظرفیت‌های ماده ۲۵۱ مکرر به نحو مطلوب و به نفع فعالان اقتصادی، از جمله اقدامات دولت در تسهیل و تسریع مشکلات فعالان اقتصادی و گره‌گشایی از مسائل آنان بوده است. یکی از اقدامات دولت در تسهیل، تسریع و رفع موانع پیش‌روی فعالان اقتصادی افزایش سقف درآمد مشمول مالیات اصناف و مشاغل است. درآمد مشمول مالیات این قشر در سال جاری تا ۴۷ میلیون تومان معاف از مالیات است که این رقم در سال ۱۴۰۳ به ۱۴۴ میلیون تومان افزایش پیدا می‌کند.

● در خصوص اعمال تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم و

معافیت مالیاتی برخی اصناف و مشاغل بفرمایید؟

طبق تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم، سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند برخی مشاغل یا گروه‌هایی از آنان را که مجموع فروش کالا و خدمات ایشان در سال ۱۴۰۱ تا ۶ میلیارد و ۷۲۰ میلیون تومان باشد و از دستگاه کارتخوان برای انجام معاملات خود استفاده کرده باشند از انجام بخشی از تکالیف از قبیل نگهداری اسناد و مدارک موضوع این قانون و ارائه اظهارنامه مالیاتی معاف کند و مالیات مؤدیان مذکور را به صورت مقطوع تعیین و وصول کند. همچنین اصناف می‌توانند میزان مالیات قطعی شده خود را در چهار قسط به صورت مساوی پرداخت کنند. اجرای این تبصره از قانون با استقبال قابل توجهی از مؤدیان مواجه شد، به طوری که در سال ۱۴۰۲ تا پایان مهلت قانونی (تا اول تیرماه برای اشخاص حقیقی و اول مردادماه برای اشخاص حقوقی) تعداد ۵،۳۴۹،۴۴۵ مؤدی نسبت به تعیین تکلیف مالیات خود اقدام کردند که از این میزان، تعداد ۱۹۳۸،۹۸۶،۴ از رقم تبصره ماده ۱۰۰ (مبلغ تعیین شده مقطوع توسط سازمان امور مالیاتی برای هر مؤدی) استفاده یا به نوعی با آن موافقت کردند.

این در حالی است که در سال ۱۴۰۱ مجموع استفاده از تبصره ماده ۱۰۰ و ارائه اظهارنامه مالیاتی توسط اصناف و مشاغل حدود ۴ میلیون و ۴۵۰ هزار فقره بود که حدود ۳ میلیون و ۸۸ هزار فقره از آن به استفاده از تبصره ماده ۱۰۰ و یک میلیون و ۳۰۰ هزار مورد آن هم به تسلیم اظهارنامه اختصاص داشت. این ارقام رشد ۱۵۴ درصدی مالیات ابرازی مشمولین تبصره ماده ۱۰۰ نسبت به سال گذشته نشان می‌دهد.

استفاده از تبصره ماده ۱۰۰ شرایط دو سر

مالیات بیش از ۵۰ درصد مشاغل برای عملکرد سال ۱۴۰۱ صفر بوده است. بنابراین در حالی برخی اصناف از میزان مالیات پرداختی خود گلایه دارند که کل مالیات ایشان از جمع درآمدهای مالیاتی کمتر از ۵ درصد است

برش

ظرفیت مالیات‌ستانی از اصناف کشور چقدر است؟

با توجه به اینکه مشاغل سهم ۲۰ درصدی از تولید ناخالص داخلی کشور را دارند به نظر می‌رسد میزان مالیات وصولی از مشاغل فاصله قابل توجهی با ظرفیت بالقوه این پایه مالیاتی در تأمین درآمدهای دولت دارد؛ همچنین مجموع مالیات دریافتی از مشاغل نصف مالیات دریافتی از حقوق کارکنان بخش عمومی و خصوصی است. از سوی دیگر بخش اصلی گلایه‌های اصناف در خصوص پرداخت مالیات نیز مربوط به نظام مالیاتی سنتی می‌شود که سمت نظام مالیاتی هوشمند و داده‌محور را گوشزد می‌کند؛ نظام هوشمندی که اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان ابزار اصلی و ضامن اجرای آن به شمار می‌رود.

